

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Warszawa, dnia 22.06. 1983 r.

DEPARTAMENT IV

65 55
TAJNE

L. dz. Ug- 01700/83

170/672/A

INFORMACJA Nr 170/a

Otrzymują
Tow. Tow.:Cz. KISZCZAK
Wł. CIASOŃ
K. STRASZEWSKIGrupa "Zorza"
Gab. Ministradot. sytuacji związanej z pobytem papieża w Polsce
w dniu 22.06.83 do godz. 16.00.

W dniu 22.06.br. o godz. 8.15 papież złożył wizytę na Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie spotkał się z Senatem. Po powitaniu przez władze uczelni Jan Paweł II wygłosił ok. 10 minutowe przemówienie, w którym podkreślił rolę Uniwersytetu Jagiellońskiego na przestrzeni dziejów Polski oraz jego znaczenie w dziejach kultury polskiej, europejskiej i światowej. Wystąpienie zawierało również refleksje osobiste z okresu studiów w tej uczelni. Nie zawierało ono odniesień politycznych /~~stenogram w załączeniu~~/.

Podczas spotkania papieżowi nadano tytuł honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego.

O godz. 9.50 na krakowskich Błoniach rozpoczęła się centralna uroczystość powiązana z beatyfikacją Rafała Kalinowskiego i Alberta Chmielowskiego. Papieża oraz towarzyszące mu osoby powitał kard. Macharski - ordynariusz archidiecezji krakowskiej. Przemówienie miało charakter religijno-okolicznościowy /~~stenogram w załączeniu~~/.

Zasadniczą tezę kazania wygłoszonego przez Jana Pawła II było przedstawienie sylwetek beatyfikowanych z zaakcentowaniem ich patriotyzmu, cierpienia dla Ojczyzny, udział w Powstaniu Styczniowym, zesłania na Syberię. Stawiał ich za wzór postaw współczesnych, potrzeby wytrwałości, godności, nadziei i miłości. Stwierdził m.in.: "oni temu narodowi dali są jako znaki zwycięstwa... tej mocy, która jest potężniejsza od każdej ludzkiej słabości... od każdej przemocy". W końcowej części wystąpienia Jan Paweł II powiedział "Jezu Chryste, polecam Ci trudne dzie i jutro mojego Narodu; polecam Ci jego przyszłość!"

Po raz drugi papież wystąpił na zakończenie uroczystości. Na uwagę zasługują końcowe słowa, w których przekazał pozdrowienia dla wszystkich cierpiących i pozbawionych wolności, wszystkich nieobecnych z różnych powodów. /~~stenogram w załączeniu~~/.

XX
Po zakończeniu uroczystości papież udał się do rezydencji metropolity krakowskiego.

Frekwencja i dekoracja

56

66

X/

w tym 2211

W chwili wyjazdu Jana Pawła II na Uniwersytet Jagielloński przed rezydencją papieża obecnych było ok. 1.000 osób. Przed Uniwersytetem zgromadzonych było 1.500 osób, a na dziedzińcu uczelni ok. 1.000.

XX/

W momencie przyjazdu papieża na miejsce uroczystości liczba zgromadzonych wynosiła ok. 700 tys. W trakcie trwania nabożeństwa liczba jego uczestników zwiększyła się do ponad 900 tys. osób.

XXX/

W dekoracjach trasy ^{prejorah papieża} nie odnotowano akcentów o negatywnej wymowie politycznej.

Wśród zgromadzonych na Błoniach w chwili przyjazdu papieża eksponowano kilkadziesiąt transparentów. Powtarzały się wśród nich napisy: "Solidarność", "Internowani", "NZS", w tym eksponowane były również transparenty "Solidarności" z innych regionów, np. z woj. przemyskiego. W momencie rozpoczęcia uroczystości zostały one zwinięte. Podczas nabożeństwa nie odnotowano zakłóceń porządku publicznego.

Wśród zebranych stwierdzono ^{kolportaż} przekaz ulotek, sygnowanych przez "Solidarność", wzywających uczestników do przejścia manifestacyjnego z Błoni do Mistrzejowic oraz skandowania hasła "Ojciec ratuj".

Komentarze i oceny dotyczące wizyty papieża w Polsce.

- ✓
- Niektórzy znani z negatywnych postaw duchowni ^{jak} np. bp Tokarczuk - ordynariusz przemyski, ks. Popiełuszko - proboszcz parafii pw. św. St. Kostki w Warszawie, ks. Kantorski - proboszcz parafii w Podkowie Leśnej, ks. Małkowski z Warszawy przekazują przedstawicielom prasy zachodniej tendencyjne naświetlenia ~~o~~ sytuacji w kraju w związku z wizytą papieża. Np. takie stwierdzenia: Np. ks. Małkowski ^{uważa} - ofensywa polityczna Kościoła rzuca światło na drugą pielgrzymkę papieża w Polsce. Wizyta umocni wśród duchowieństwa pozycję rzeczników ostrego kursu wobec władz. ks. Popiełuszko ^{nie uważa} - po wyjeździe papieża należy się spodziewać masowych represji przeciwko Kościołowi i "Solidarności".
 - ^{nie} Na uwagę zasługuje fakt, ^{nie} zdemontowania przez abp Gulbinowicza - ordynariusza wrocławskiego ^{nie} wobec cudzoziemców przebywających obecnie w Polsce, którzy powołują się na rzekome jego wypowiedzi przekazywane w zagranicznych środkach masowego przekazu na temat pojawienia się politycznych akcentów w wizycie papieża - w wypowiedziach Jana Pawła II i zachowaniach uczestników uroczystości. Wobec tych cudzoziemców abp Gulbinowicz prezentuje opinię, że zgodnie z wcześniejszymi założeniami wizyta papieża ma charakter pielgrzymki religijnej;
- ✓

- ✓ - kurialiści watykańscy - ks. Bolonek i ks. Kowalczyk, kurialiści gnieźnieńscy i księża z diecezji siedleckiej i olsztyńskiej wyrażają opinię, że wizyta papieża wzmocni pozycję Kościoła w Polsce, gdyż po tak licznych udziałach społeczeństwa w uroczystościach związanych z pobytom papieża w naszym kraju trudno będzie nie liczyć się z siłą jaką dysponuje Kościół. W/w kurialiści watykańscy stwierdzają, że określone korzyści odniesie rząd polski, gdyż dowartościowane zostaną sprawy polskie na forum międzynarodowym poprzez obecność i eksponowanie przez papieża polskości Ziem Zachodnich;
- pracownicy kompleksu rolno spożywczego z terenu Lidzbarka Warmińskiego /woj. olsztyńskie/, oraz pracownicy Wydziału Rolnictwa Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku i Wojewódzkiego Związku Kółek Rolników i Organizacji Rolniczych uważają, że niektóre fragmenty wystąpień papieża, w których nie odciął się od ideałów b. "Solidarności" a wręcz odwrotnie dał do zrozumienia, iż współczuje osobom skazanym i internowanym za działalność polityczną przyczyniają się do umocnienia i konsolidacji opozycji politycznej w Polsce.
- zdaniem księży z terenu woj. płockiego papież w żadnym ze swoich wystąpień nie udzielił w sposób otwarty poparcia dla poczynań i zamierzeń rządu w jego polityce wewnętrznej. Uważają za możliwe, że po zakończeniu papieskiej wizyty społeczeństwo wzmoże żądania realizacji sierpniowych umów społecznych. Władzom trudno będzie zaspokoić oczekiwania ludzi pracy wzbudzone papieskimi homiliami;
- księża z diecezji łomżyńskiej oceniają wystąpienia papieża jako lojalne wobec władz polskich. Spodziewali się znacznie ostrzejszych wypowiedzi, szczególnie w kwestiach związków zawodowych, stanu wojennego i więźniów politycznych. Księża podkreślają wzorowy porządek panujący podczas uroczystości z udziałem papieża, co ich zdaniem jest zasługą zwłaszcza służb porządkowych MO;
- środowisko dziennikarzy katowickich negatywnie ocenia dotychczasowe wystąpienia papieża. Spodziewano się, że papież będzie nawoływał do pojednania narodowego. Podkreśla się, że pielgrzymka papieska nie ma nic wspólnego z religią a po jej zakończeniu nastąpi trudny okres w życiu społeczeństwa polskiego, gdyż uaktywni się opozycja.